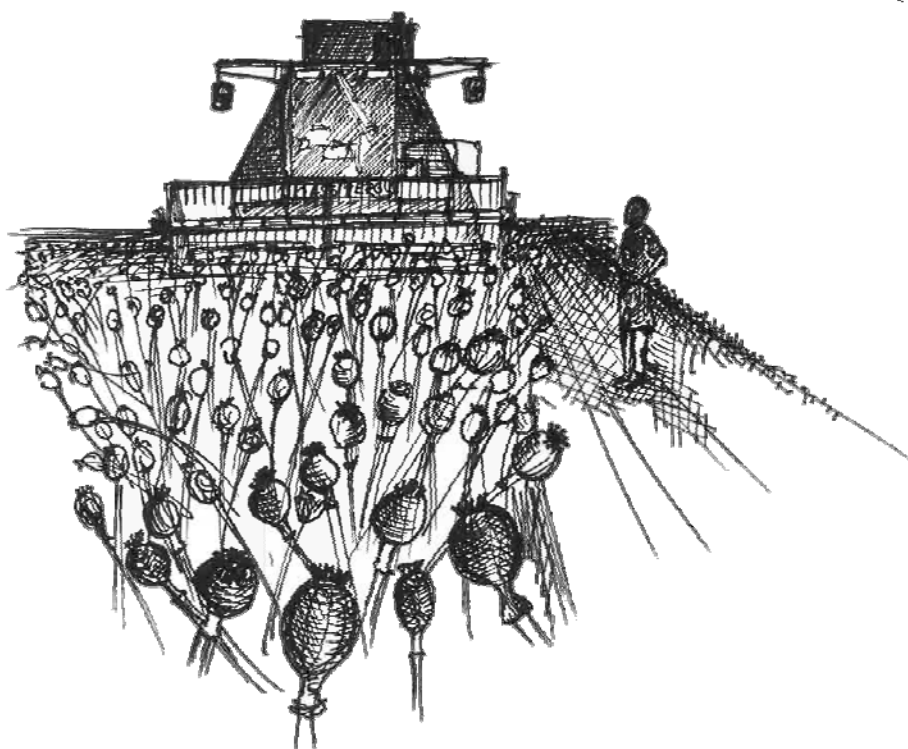

Český
modrý mák z.s.

25. MAKOVÝ OBČASNÍK

Mák v roce 2026

Únor 2026

Sborník referátů
Česká zemědělská univerzita v Praze

Občasník je vydán při příležitosti odborného semináře **MÁK v ROCE 2026**,
pořádaného 17. února 2026 spolkem Český modrý mák z.s.
a Českou zemědělskou univerzitou v Praze.

Český modrý mák z.s.
(spolek sídlí na Výzkumné stanici FAPPZ ČZU v Praze)
Hájecká 215
273 51 Červený Újezd
<http://www.ceskymodrymak.cz>
info@ceskymodrymak.cz

Odborní garanti: Ing. Pavel Cihlář, Ph.D.
Ing. Vlastimil Mikšík, Ph.D.
Mgr. Stanislava Koprlová, Ph.D.

Do tisku připravil: Ing. Vlastimil Mikšík, Ph.D.

Obálka: Sklizeň máku – motiv z makového pexesa, autorka: Ing. arch. Zuzana Kosková

Citace: Autor. 2026. Název příspěvku. Rozsah stran. In: 25.Makový občasník. Mák v roce 2026. ČZU v Praze. ISBN....

© Česká zemědělská univerzita v Praze

www.czu.cz

165 00 Praha 6 - Suchbátka

tel. +420 737 185 733

e-mail: miksik@papaver.cz

Vydala Česká zemědělská univerzita ve svém nakladatelství

ISBN 978-80-213-3546-2

OBSAH

Aktivity spolku Český modrý mák v roce 2025	1
Vlastimil MIKŠÍK, Stanislava KOPRDOVÁ	
Maková statistika.....	3
Jaromír GEC	
Výsledky úředních kontrol máku v roce 2025	6
Petr SCHNEEWEISS	
Změny v hlášení u pěstování máku	9
Olga VENEROVÁ	
Produkční a ekonomické výsledky pěstování máku v ČR v letech 2020-2024	13
Bohdana KOLÁŘÍKOVÁ JANOTOVÁ, Anežka VORLÍČKOVÁ	
Vliv způsobu založení porostu máku a aplikace intenzifikačních přípravků na výnos máku	21
Petr NOUZA, Vlastimil MIKŠÍK	
Vliv cílené výživy zinkem a aplikaci močoviny a rostlinných stimulátorů na výnos máku setého v lokalitě Krucemburk. Vliv předsetových aplikací kombinovaných hnojiv na výnos máku.	30
Pavel CIHLÁŘ, Josef MICHALÍČEK, Vlastimil MIKŠÍK, Matěj SATRANSKÝ, Patrik ZIMMER	
Výsledky pokusů v jarním máku v roce 2025	32
Eva PLACHKÁ, Jaroslav KOŘÍNEK	
Buteo Start - možnost insekticidního moření máku setého pro rok 2026	37
Zdeněk VOŠLAJER, Marcela SALČÁKOVÁ	
Alternativní přístupy k ošetření osiva máku setého (<i>Papaver somniferum</i> L.) v pěstební technologii – výsledky z roku 2025	39
Patrik ZIMMER, Matěj SATRANSKÝ, Pavel PROCHÁZKA	
Stanovení vitality osiva máku má význam.....	42
Hana HONSOVÁ	
Dopad délky vegetace na kvantitativní parametry produkce máku	44
Andrea RYCHLÁ, Eva PLACHKÁ	
Vliv termínu setí a výsevku na výnos máku ozimého.....	48
Eva PLACHKÁ	
Výsledky pokusu s insekticidním ošetřením ozimého máku	50
Eva PLACHKÁ	

České odrůdy máku z Opavy.....	53
Viktor VRBOVSKÝ, Vladimír POTMĚŠIL	
Výsledky ověřování registrovaných odrůd máku setého-jarního v pokusech ÚKZÚZ. Nově registrovaná odrůda Panter s růžovým květem.	56
Petr ZEHNÁLEK	
Výsledky zkoušení registrovaných odrůd máku setého-ozimého v pokusech ÚKZÚZ a nově registrovaná odrůda Husky.....	59
Petr ZEHNÁLEK	
Jste připraveni pěstovat mák i v roce 2026 ? Když mák, tak české odrůdy ONYX nebo AVATAR !	61
Martina POLÁKOVÁ, Petr ROBOTKA	
Maková sezóna 2025	63
Jiří ČTVRTEČKA	
Český mák od osiva po export čtyři stupně k úspěchu s Agra Group a.s.	65
Martin BÁRNET a kol.	
Bakteriózy v makových porostech	67
David NOVOTNÝ	
Stručné shrnutí zásad při hnojení fosforem.....	68
Daniel KLOFÁČ	
Zhodnocení obsahu vybraných živin v listové analýze máku v letech 2021-2025 z pohledu Laboratoře Postoloprty.....	72
Tomáš KUBATKO	
Význam mědi ve výživě máku setého <i>Papaver somniferum</i> a její vliv na zdravotní stav a výši produkce.....	75
Jaroslav KOŘÍNEK, Eva PLACHKÁ, David OTAHALÍK	
Listová výživa a biologicky aktivní látky v technologii máku	81
Jan ŠAMALÍK	
Caramba – spolehlivý regulátor růstu a další přípravky pro efektivní pěstování máku.....	85
Radomil VLK	
Mák a přípravky řady TE v pokusech 2025	87
Iva TKÁČOVÁ, Miroslava HÁJKOVÁ	
Výživa porostů máku s použitím antistresových přípravků firmy AMALGEROL CZ.....	89
Josef NOVOTNÝ	

Mák setý – výživa, stimulace a prevence	91
Petra JAKUBCOVÁ	
Vliv biostimulační technologie Galleko na výnos a kvalitu máku setého v kontextu plné a snížené dávky dusíku v letech 2024 a 2025.....	93
Lenka GALLOVÁ	
MÁK – plodina s mnoha bonusy. Energeny – jistota účinku.	96
Jaroslav MACH	
SmartSucho+: Pojištění sucha, které konečně měří realitu férově a moderně.....	97
Kateřina ČERMÍNOVÁ	
17 BlauBeerGermKnödel – „makové“ pivo.....	100
Michal VOKŘÁL	
Makovec není jen z pekárny.....	102
Vlastimil MIKŠÍK, Jan MARTINKA	
MAKOVINA jako staronová komodita	103
Vlastimil MIKŠÍK	
Neoprávněné nakládání s makovou slámou hlediskem národního a mezinárodního práva	106
Tomáš KRATINA, Hana TOŠNAROVÁ	
Historie máku jako drogy, obchod s opiem a heroinem.....	114
Vlastimil MIKŠÍK, Václav LOHR	

JMENNÝ REJSTŘÍK AUTORŮ

Pozn.: Tučně označené strany = hlavní autor

A-B

Bárnét Martin **65**
(Martin.Barnet@agra.cz)

C-Č

Cihlář Pavel **30**
(Cihlar@af.czu.cz)

Čermínová Kateřina **97**
(info@tuito.cz)

Čtvrtečka Jiří **63**
(labris@labris.cz)

G

Gallová Lenka **93**
(Lenka.Gallova@galleko.com)

Gec Jaromír **3**
(Jaromir.Gec@ireks-enzyma.cz)

H

Hájková Miroslava **87**
(Miruska.Hajkova@seznam.cz)

Honsová Hana **42**
(Hana.Honsova@post.cz)

J

Jakubcová Petra **91**
(Petra.Jakubcova@agrobiosfer.cz)

Janotová B. **13**
(Janotova.Bohdana@uzei.cz)

K

Klofáč Daniel **68**
(daniel.klofac@klofac-hnojiva.cz)

Kolářiková Janotová B. **13**
(Janotova.Bohdana@uzei.cz)

Koprlová Stanislava **1**

Kořínek Jaroslav **32, 75**

Kratina Tomáš **106**
(Tomas.Kratina@pcr.cz)

Kubatko Tomáš **72**
(Kubatko@zol.cz)

L

Lohr Václav **114**
(Lohr@ceskymodrymak.cz)

M

Mach Jaroslav **96**
(vyvoj@energen.info)

Martinka Jan **102**

Michalíček Josef **30**

Mikšík Vlastimil **1, 21, 30, 102, 103, 114**
(Miksik@papaver.cz, info@ceskymodrymak.cz)

N

Nouza Petr **21**
(Nouza@ceskymodrymak.cz)

Novotný David **67**
(monas.technology@seznam.cz)

Novotný Josef **89**
(Josef.Novotny@amalgerol.cz)

O

Otahalík David **75**

P

Plachká Eva . **32, 44, 48, 50, 75**
(Plachka@oseva.cz)

Poláková Martina **61**
(Polakova@proseeds.cz)

Potměšil Vladimír **53**
(Potmesil@oseva.cz)

Procházka Pavel **39**
(PavelProchazka@af.czu.cz)

R

Robotka Petr **61**
(Robotka@proseeds.cz)

Rychlá Andrea **44**
(Rychla@oseva.cz)

S

Salčáková Marcela **37**

Schneeweiss Petr **6**
(Petr.Schneeweiss@szpi.gov.cz)

Satranský Matěj **30, 39**
(Satransky@af.czu.cz)

Š

Šamalík Jan **81**
(Jan.Samalik@chemapagro.cz)

T

Tkáčová Iva **87**

Tošnarová Hana **106**

V

Venerová Olga **9**
(Olga.Venerova@ukzuz.gov.cz)

Vlk Radomil **85**
(vlkradomil@seznam.cz)

Vokřál Michal **100**
(Michal.Vokral@seznam.cz)

Vorlíčková Anežka **13**

Vošlajer Zdeněk **37**
(Zdenek.Voslajer@bayer.com)

Vrbovský Viktor **53**
(Vrbovsky@oseva.cz)

Z

Zehnálek Petr **56, 59**
(Petr.Zehnalek@ukzuz.gov.cz)

Zimmer Patrik **30, 39**
(ZimmerP@af.czu.cz)

ČESKÉ ODRŮDY MÁKU Z OPAVY

Viktor VRBOVSKÝ^{1,2}, Vladimír POTMĚŠIL¹
¹OSEVA PRO s.r.o., ²OSEVA vývoj a výzkum s.r.o.

Úvod

Výzkumný ústav olejin (VÚO) navazuje na více než stoletou historii zemědělského výzkumu v Opavě. V roce 1921 bylo rozhodnuto o zřízení krajské výzkumné zemědělské stanice pro rostlinnou produkci v Opavě, v roce 1927 pak byla realizována a dokončena stavba budovy stanice, kde sídlíme dodnes (Obr. 1). Velmi důležitý byl již od počátku činnosti bezprostřední kontakt se zemědělci a této tradice se držíme i nadále. Výsledky naší šlechtitelské práce v podobě nových výkonných odrůd bezprostředně realizujeme do pěstitelské praxe prostřednictvím mateřské organizace OSEVA PRO s.r.o., která jakožto obchodní semenářská firma zajišťuje výrobu, úřední uznávání a distribuci certifikovaného osiva. Nespornou výhodou odrůd vyšlechtěných v Opavě je jejich adaptace do podmínek České republiky. Seznam odrůd máku u nás doposud vyšlechtěných uvádí tabulka č. 1. Šlechtitelská činnost ve VÚO

Opava stále intenzivně probíhá, proto přinášíme představení některých nejnovějších materiálů.

Obr. 1: Výzkumná stanice v Opavě v roce 1936

Tabulka 1: Odrůdy máku vyšlechtěné ve VÚO Opava

Odrůda	Rok registrace	Typ	Barva semen	Barva květu
Sokol	2004	jarní	bílá	bílá
Orel	2008	jarní	bílá	bílá
Racek	2008	jarní	bílá	bílá
Redy	2008	jarní	okrová	bílá
Orfeus	2009	jarní	modrá	bílá
Orbis	2012	jarní	modrá	bílá
Opex	2015	jarní	modrá	bílá
Onyx	2016	jarní	modrá	bílá
Olaf	2023	ozimý	modrá	tmavě fialová
Sven	2023	ozimý	modrá	tmavě fialová
Pingu	2023	ozimý	modrá	tmavě fialová
Emanuel	2024	jarní	modrá	bílá
Avatar	2025	jarní	modrá	bílá
Panter	2026	ozimý	modrá	růžová
Husky	2026	ozimý	modrá	světle fialová

Jarní EMANUEL

Modrosemenná jarní odrůda Emanuel, registrovaná v roce 2024, byla v registračních pokusech ÚKZÚZ testována pod šlechtitelským označením OP-P-20 v letech 2021 až 2023, kde dosáhla průměrného výnosu semen 1,59 t/ha. V následujících letech 2024 a 2025 byl EMANUEL zařazen do pokusů s registrovanými odrůdami pořádanými ÚKZÚZ (Tab. 2). Z uvedené tabulky je patrné, že EMANUEL je výnosově plastickou odrů-

dou, dosahující vysokých výnosů v každém z ročníků testování, včetně sezóny 2024, která byla pro mák poměrně nepříznivá a EMANUEL zde dosáhl průměrného výnosu 1,25 t/ha.

EMANUEL je raná až středně raná (vegetační doba 131 dnů) odrůda s nízkými rostlinami (108 cm) – v rámci stávajícího sortimentu odrůd patří k nejranějším a nejnižším. Odolnost proti chorobám je na dobré úrovni, v rámci sortimentu

vykazuje nejvyšší odolnost proti prorůstání mycelia helmintosporií dovnitř tobolek. Obsah morfinu v makovině je středně vysoký (0,56 %). Agrotechnika odrůdy se nijak neliší od běžných postupů pěstování jarního máku.

Certifikované osivo (v balení po 5 a 10 kg) odrůdy EMANUEL bude k dispozici pro letošní zásev s možností ošetření stimulačními přípravky Terra-sorb a Envisseed, insekticidním mořidlem Buteo Start a fungicidním mořidlem Lumisena.

Tab. 2: odrůdové pokusy ÚKZÚZ – výnos semen (t/ha, % na průměr srovnávacích odrůd)

odrůda	2021		2022		2023		2024		2025	
	t/ha	%	t/ha	%	t/ha	%	t/ha	%	t/ha	%
EMANUEL	1,57	101	1,49	110	1,70	111	1,25	111	1,95	104
Maratón	1,51	97	1,49	110	1,59	104	1,13	100	1,94	104
MS Harlekyn	1,51	97	1,31	97	1,70	111	1,21	108	-	-
Onyx	1,49	96	-	-	1,63	106	1,10	98	1,94	104
Bergam*	1,57	101	1,31	97	1,57	102	1,22	108	1,91	102
Aplaus*	1,53	99	1,40	103	1,50	98	1,03	92	1,83	98

Zdroj dat: ÚKZÚZ

Jarní AVATAR

Další novinkou z dílny VÚO Opava je modrosemenná jarní odrůda Avatar. Na trhu ji zastupuje firma PRO SEEDS s.r.o., která představení této odrůdy věnuje samostatný článek v tomto sborníku (autoři: Martina Poláková a Petr Robotka).

Ozimý HUSKY

Ozimé máky se díky šlechtění a novým, především zimovzdornějším, odrůdám začínají na našich polích uplatňovat stále ve větší míře. V posledních pěti letech narostla plocha z cca 1 000 ha na odhadovanou hodnotu loňského zásevu 8 000 až 10 000 ha. Není divu, moderní ozimé odrůdy přináší oproti jarním výhody, jakými jsou podstatně dřívější sklizeň (o 2–4 týdny), snížení negativního vlivu jarních přísušků a nižší riziko fatálního poškození vzcházejícího porostu krytonocem kořenovým. Ozimý mák má ale také svá rizika, jako je zpravidla vyšší výskyt plísně máku (fungicidně řešitelné) nebo nemožnost pěstování na pozemcích zamořených plevelnými druhy máků. Jako šlechtitelé jsme si potenciál ozimé formy máku plně uvědomovali a intenzivně pracovali na tvorbě nových odrůd, především s důrazem právě na zlepšení zimovzdornosti. V roce 2023 pak přicházíme s prvními českými odrůdami ozimých máků – OLAF a SVEN, které se úspěšně uplatňují v pěstitelské praxi a jejich udržovací šlechtění a produkce certifikovaného osiva jsou zajištěny i do budoucna.

Pro zásev v roce 2026 přicházíme s horkou novinkou jménem HUSKY. Jak v našich šlechtitelských pokusech, tak v následném registračním řízení ÚKZÚZ se tato odrůda ukázala jako výnosová špička. Ve státních odrůdových zkouškách byla testována od sklizňového roku 2023 pod šlechtitelským označením OP-PO-08 a začátkem roku 2026 byla navržena k registraci na základě

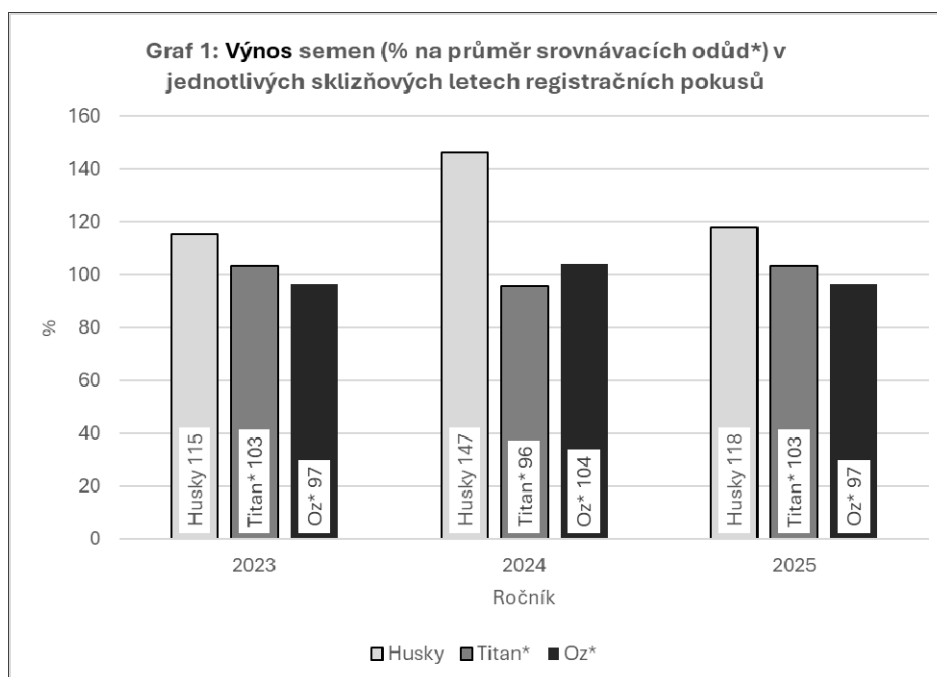
velmi dobrých výnosových výsledků pod názvem HUSKY. Ve všech testovacích ročních přesáhla hodnota průměrného výnosu 1,90 t/ha (Tab. 3) a z hlediska relativního výnosu dosáhla o 15 až 47 % vyššího relativního výnosu, než byl průměr srovnávacích odrůd (Graf 1).

Tabulka 3: Výnos semen odrůd ozimých máků (t/ha) v registračních pokusech ÚKZÚZ

odrůda	rok		
	2023	2024	2025
HUSKY	1,99	1,96	1,92
Titan	1,78	1,28	1,68
Oz	1,66	1,39	1,57

Zdroj dat: ÚKZÚZ

HUSKY je modrosemenná ozimá odrůda máku s nižšími rostlinami (124 cm), dobrou odolností k polehání, vysokým průměrným počtem tobolek na rostlině (2,2 ks) a nízkým výskytem otevřených tobolek – hledáků (1,5 %). Odolnost proti plísně máku a helmintosporií je na dobré úrovni. Zajímavostí je odlišná barva květu. Na rozdíl od ostatních pěstovaných ozimých odrůd kvetoucích tmavě fialově je barva okvětních plátek odrůdy HUSKY světle fialová (lila) (Obr. 2). Obsah morfinu v makovině je podobně jako u jiných ozimých odrůd nízký (0,30 %). Agrotechnika odrůdy HUSKY se neodlišuje od obecně platných postupů pěstování ozimého máku, metodiku pěstování poskytujeme společně s dodávkou osiva našich ozimých odrůd.

Jarní růžovokvětý PANTER

Na závěr přinášíme čerstvou informaci z uznávacího řízení ÚKZÚZ, kde po třech letech zkoušení dospěl k úspěšné registraci materiál se šlechtitelským označením OP-P-22 a navrženým názvem PANTER. Jedná se o klasickou jarní modrosemennou odrůdu vyznačující se vysokým výnosem semen, dobrou odolností k polehání a vyšší HTS. Na rozdíl od dalších modrosemenných

jarních odrůd, které kvetou bíle, má tato odrůda růžovou barvu okvětních plátků. V této sezóně proběhne namnožení osiva a v dalších letech bude k dispozici certifikované osivo na běžné plochy. Pokud budete chtít na svých polích netradičně kvetoucí, ale současně výkonnou odrůdu máku, volte růžového Pantera.

Závěr

V tomto příspěvku představené odrůdy mají jeden významný bonus – byly vyšlechtěny a testovány v České republice, v klimatických a biologických podmínkách, jaké zde vládou v posledních letech. Proč tedy nevyužít k zásevu na česká, moravská a slezská pole osivo u nás v Opavě vyšlechtěných odrůd, obchodně realizovaných OSEVOU PRO s.r.o. V případě zájmu o osivo či další informace o odrůdách nás neváhejte kontaktovat na níže uvedené adrese. Přejeme mnoho pěstitelských úspěchů v roce 2026, a to nejen s mákem.

Osivo odrůd máku vyšlechtěných ve Výzkumném ústavu olejin Opava objednávejte u obchodních zástupců OSEVA PRO s.r.o. (katalog na www.oseva.cz, e-mail fouskova@oseva.cz nebo tel. 605 700 578).

Obr. 2: Světle fialově kvetoucí odrůda ozimého máku HUSKY, v pozadí tmavě fialový Olaf (šlechtitelský porost 2023, Výzkumný ústav olejin Opava) (viz barevné foto na konci Občasníku v příloze)

Kontaktní adresa

Vladimír Potměšil, OSEVA PRO s.r.o., Jankovcova 938/18a, 170 00 Praha 7, +420 731 947 229, potmesil@oseva.cz

VÝSLEDKY OVĚŘOVÁNÍ REGISTROVANÝCH ODRŮD MÁKU SETÉHO-JARNÍHO V POKUSECH ÚKZÚZ. NOVĚ REGISTROVANÁ ODRŮDA PANTER S RŮŽOVÝM KVĚTEM.

Výsledky zkoušení z let 2023-2025

Petr ZEHNÁLEK
ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

Mák setý je druhou nejvýznamnější olejninou v našem zemědělství po řepce olejce. Podle odhadu Českého statistického úřadu dosáhla sklizeň roku 2025 31,2 tisíce tun, což je oproti roku 2024, kdy bylo sklizeno 27,25 tisíce tun semene, vzestup o 4 tisíce tun. Domácí spotřeba je odhadována na cca 4 tisíce tun tj. 0,4 kg/osoba. Produkce je tak z většiny exportována.

Navýšení produkce potvrzuje postavení České republiky jako největšího světového producenta a vývozce konzumního máku. Druhým nejvýznamnějším producentem je Turecko. V posledních letech je ale zdejší produkce máku nízká. V roce 2024 dosáhla 8 441 t a roce 2025 mírně poklesla podle odhadu na 8 389 t. Vzhledem k poklesu turecké produkce nelze vyloučit, že se na pozici druhého nejvýznamnějšího producenta dostalo Španělsko. Významnou produkci má také Francie a Maďarsko. V těchto třech zemích je pěstování máku výrazně zaměřeno na farmaceutické užití – produkci morfinových alkaloidů.

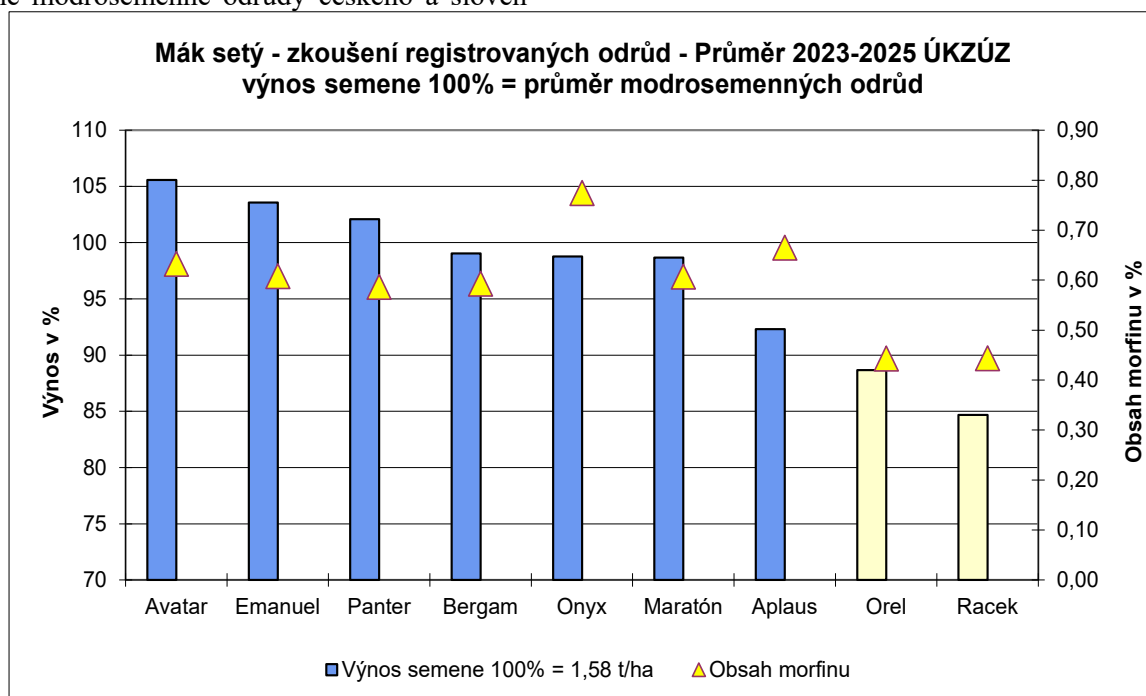
Na pěstitelských plochách jsou zastoupeny hlavně modrosemenné odrůdy českého a sloven-

ského původu. Bělosemenné odrůdy byly pěstovány v roce 2025 na ploše cca 1500 ha.

V rámci registračního řízení s odrůdami máku setého jsou zakládány pokusy pro zkoušení užitné hodnoty odrůd, v nichž jsou také zařazeny již registrované odrůdy máku. Výsledky tohoto zkoušení jsou pravidelně publikovány a jsou k dispozici všem zájemcům, tj. zejména pěstitelům a zpracovatelům.

V tabulce a v následném grafu jsou uvedeny výsledky odrůd z let 2023 až 2025. Nejvyššího výkonu v tříletém průměru dosahují modrosemenné odrůdy **Avatar** a **Emanuel** a nově registrovaná odrůda po sklizni roku 2024 **Panter** s růžovou barvou květu. Odrůdy **Bergam**, **Onyx** a **Maratón** mají průměrné a vyrovnané výnosy. Určité výnosové zaostávání je patrné u odrůdy **Aplaus**. Bělosemenné odrůdy **Orel** a **Racek** mají výnos cca o 15 % nižší, než je průměr modrosemenných odrůd.

Po sklizni roku 2025 byla nově registrována odrůda **Panter** s růžovou barvou květu.

Významné hospodářské vlastnosti registrovaných odrůd

Výsledky z let		2023-2025								
Kategorie odrůd		Nově registrovaná	Hlavní							
	Průměr modrosemenných odrůd v t/ha (kg/ha)	Panter	Avatar	Emanuel	Bergam	Onyx	Maratón	Aplaus	Orel	Racek
Rok registrace		2026	2025	2024	2015	2016	2015	2014	2008	2008
Výnos semene (%):	1,58	102	106	104	99	99	99	92	89	85
Agronomická charakteristika:										
Zralost (dny od Onyxu)		0	1	0	1	135	1	1	1	1
Poléhání (9-1)		8,1	6,5	6,9	7,6	7,6	6,9	6,6	7,8	7,9
Délka rostlin (cm)		114	115	113	117	114	121	123	125	125
Výskyt hledáků (%)		1,4	1,2	7,3	6,5	1,6	6,6	12,7	18,5	18,4
Počet tobolek na rostlinu (ks/r)		1,8	2,3	2,0	1,9	2,1	1,8	1,7	1,9	1,9
HTS (g)		0,50	0,44	0,46	0,45	0,44	0,45	0,45	0,44	0,43
Odolnost proti chorobám:										
Pleosporová hnědá skvrnitost máku (Helmintosporióza) -		6,2	5,6	5,7	5,7	5,8	5,9	5,8	5,5	5,4
Pleosporová hnědá skvrnitost máku (Helmintosporióza) -		4,4	4,4	4,7	4,2	4,5	4,4	3,8	4,1	3,7
výskyt tobolek s downitř proroštěným mycěním										
Plíseň máku (9-1)		7,6	7,5	7,7	6,9	7,1	7,0	7,0	7,5	7,7
Barva květu:		růžová	bílá	bílá	bílá	bílá	bílá	bílá	bílá	bílá
Barva semene:		modrá	modrá	modrá	modrá	modrá	modrá	modrá	bílá	bílá
Kvalita semene v sušině:										
Obsah oleje (%)		47,1	47,9	47,6	47,1	47,3	46,7	46,1	49,9	49,8
Kvalita makoviny:										
Obsah morfinu (%)		0,59	0,63	0,61	0,59	0,77	0,61	0,66	0,44	0,44

Vysvětlivky: 9 = nejlepší hodnota, příznivá vlastnost; 1 = nejhorší hodnota, nevyhovující vlastnost

Panter

Modrosemenná růžově kvetoucí odrůda určená pro produkci semene pro potravinářské účely.

Raná až středně raná odrůda, rostliny jsou nízké, odolné proti poléhání.

Odrůda je středně odolná proti napadení helmintosporiózou máku setého na listech, méně odolná proti napadení helmintosporiózou máku setého v tobolkách a středně odolná až odolná proti napadení plísní máku.

Odrůda typu slepák, výskyt hledáků nízký.

V rámci sortimentu modrosemenných odrůd výnos semene vysoký, výnos makoviny středně vysoký až vysoký a výnos morfinu středně vysoký.

Hmotnost tisíce semen vysoká. Obsah oleje v semeni středně vysoký. Obsah morfinu v makovině středně vysoký.

Udržovatel: OSEVA vývoj a výzkum s.r.o.

Ostatní hospodářské a kvalitativní vlastnosti registrovaných odrůd

Vyšší odolností proti poléhání se vyznačují odrůdy Onyx, Bergam, bělosemenné odrůdy Orel a Racek a zejména nově registrovaná odrůda Panther. Velmi nízký výskyt hledáků (otevřených tobolek) mají odrůdy Avatar, Onyx a Panther. Nejvíce tobolek na rostlině čili sklon k větvení má od-

růda Avatar. Nově registrovaný Panther vyniká vysokou hmotností tisíce semen. V odolnosti proti napadení chorobami nejsou mezi zkoušenými odrůdami významné rozdíly. Nejvyšší obsah oleje mají bělosemenné odrůdy a současně tyto odrůdy mají významně nižší obsah morfinu v makovině.

Závěr

V roce 2026 opět vyjde nové vydání publikace „Seznam doporučených odrůd řepky olejky a lnu olejného a Přehled odrůd hořčice bílé, máku setého a kmínu kořeného“ s dalšími informacemi o odrůdách dalších olejnin.

Kontaktní adresa

Ing. Petr Zehnálek, ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou, Petr.Zehnalek@ukzuz.gov.cz

Foto: Jarní modrosemenná růžově kvetoucí odrůda PANTER určená pro potravinářské účely (foto autor)
(viz barevně na zadní straně Občasníku ve fotografické příloze)

VÝSLEDKY ZKOUŠENÍ REGISTROVANÝCH ODRŮD MÁKU SETÉHO-OZIMÉHO V POKUSECH ÚKZÚZ A NOVĚ REGISTROVANÁ ODRŮDA HUSKY

Výsledky zkoušení z let 2023-2025

Petr ZEHNÁLEK

ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

Na pěstitelských plochách výrazně převažují odrůdy máku setého – jarního. Pěstitelská plocha ozimého máku není velká, ale v posledních letech narostla. V sezóně 2019/2020 byl sklizen z plochy cca 1000 ha. Pro sklizeň let 2021 a 2022 byl zaset na ploše cca 3000 ha a pro sklizeň roku 2023 na cca 6000, v roce 2024 na 6500 ha a v roce 2025 6000 ha. Sortiment registrovaných odrůd je tvořen modrosemennými odrůdami. V roce 2011 byla registrována 1. odrůda máku ozimého Zeno Plus, v roce 2017 odrůda Oz a

v roce 2019 odrůda Titan. Všechny tyto odrůdy jsou rakouského původu s fialovou barvou květu. V letošním roce byla nově registrována první domácí odrůda **Husky** modrosemenná se světle fialovou barvou květu.

Výsledky odrůd z let 2023 až 2025 jsou uvedené v tabulce. Ve tříletém průměru dosahuje nejvyššího výkonu nově registrovaná odrůda **Husky**.

Husky

Modrosemenná světle fialově kvetoucí odrůda určená pro produkci semene pro potravinářské účely.

Středně raná až polopozdní odrůda, rostliny středně vysoké, středně odolná proti poléhání. Odrůda je méně odolná proti napadení helmintosporiózou máku setého na listech, méně odolná proti napadení helmintosporiózou máku setého v tobolkách a odolná proti napadení plísní máku.

Odrůda typu slepák, výskyt hledáků nízký, počet tobolek na rostlině středně vysoký.

Výnos semene velmi vysoký.

Hmotnost tisíce semen středně vysoká. Obsah oleje v semeni středně vysoký až vysoký. Obsah morfinu v makovině nízký.

Udržovatel: OSEVA vývoj a výzkum s.r.o.

Významné hospodářské vlastnosti registrovaných odrůd

Výsledky z let		2023-2025		
Kategorie odrůd		Nově registrovaná		
	Průměr v t/ha (kg/ha)	Husky	Titan	Oz
Rok registrace		2026	2019	2017
Výnos semene (%):	1,70	115	94	91
Agronomická charakteristika:				
Zralost (dny od Oze)		0	2	187
Poléhání (9-1)		6,5	8,1	5,5
Délka rostlin (cm)		124	128	127
Počet tobolek na rostlinu (ks/rostlina)		2,2	2,0	2,1
Výskyt hledáků (%)		2,3	6,0	2,4
HTS (g)		0,47	0,46	0,38
Odolnost proti chorobám:				
Helmintosporióza - listy (9-1)		4,4	5,1	3,6
Helmintosporióza - tobolek (9-1)		5,2	4,8	4,5
výskyt tobolek s dovnitř prorostlým mycéliem				
Plíseň máku (9-1)		7,8	6,9	6,0
Barva květu:		růžová	fialová	fialová
Barva semene:		modrá	modrá	modrá
Kvalita semene v sušině:				
Obsah oleje (%)		48,7	49,7	50,0
Kvalita makoviny:				
Obsah morfinu (%)		0,28	0,27	0,24

Vysvětlivky: 9 = nejlepší hodnota, příznivá vlastnost; 1 = nejhorší hodnota, nevyhovující vlastnost

Závěr

V roce 2026 opět vyjde nové vydání publikace „Seznam doporučených odrůd řepky olejky a lnu olejného a Přehled odrůd hořčice bílé, máku setého, a kmínu kořeného“ s dalšími informacemi o odrůdách těchto olejnin.

Kontaktní adresa

Ing. Petr Zehnálek, ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou, Petr.Zehnalek@ukzuz.gov.cz

Obrazové přílohy

Garanté makových polních dnů.
(foto: V. Mikšík)

Země zaslíbená, mlékem a strdím oplývající...
(foto z polního dne v Kostelci: V. Mikšík)

Rozvinutá bakterioza v krčku makové rostliny
(foto: D. Novotný – viz str. 67)

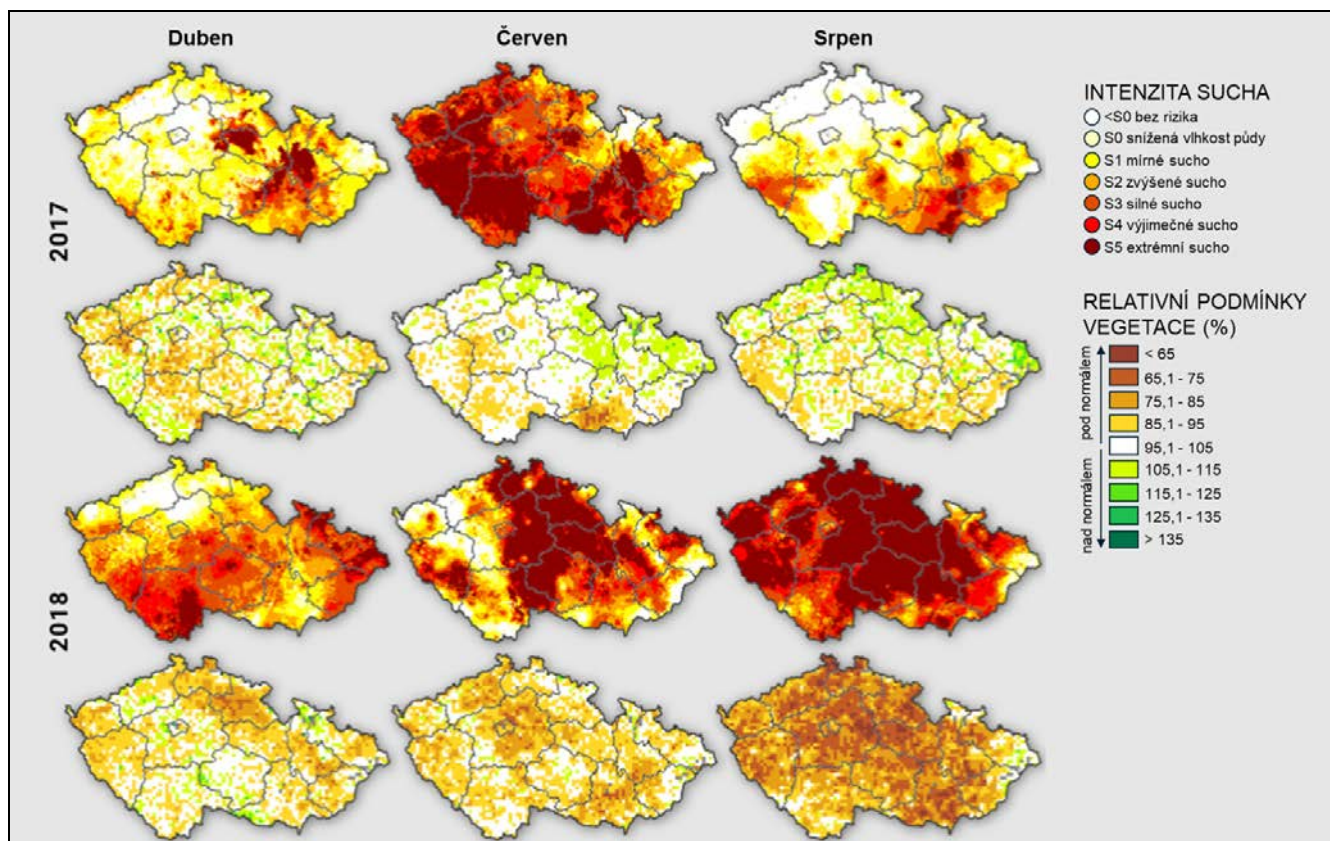
Larva krytonosce kořenového
(foto: Z. Vošlajer – viz str. 37)

Světle fialově kvetoucí odrůda ozimého máku HUSKY, v pozadí tmavě fialový OLAF (2023)
(foto: V. Vrbovský, viz str. 55)

Jarní modrosemenná růžově kvetoucí odrůda PANTER určená pro potravinářské účely
(foto: P. Zehnálek, viz str. 58)

Intenzita sucha a relativní podmínky vegetace na základě EVI2
(zdroj: Ústav výzkumu globální změny, AV ČR v.v.i.)

25. MAKOVÝ OBČASNÍK

Mák v roce 2026

Vydavatel: Česká zemědělská univerzita v Praze

Adresa: Kamýcká 129, 165 00 Praha – Suchdol

Autor: kolektiv autorů

Tisk: tiskárna TIGRAS, s.r.o., Hlavní 21, Klíčany, 250 69 Vodochody

Náklad: 350 ks

Počet stran: 117

Vydání: 1. vydání, únor 2026

Určeno: účastníkům semináře

Druh publikace: Sborník referátů

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou

ISBN 978-80-213-3546-2